

אופניים חשמליים - צרכי החקיקה בישראל

סקירה כללית :

אופניים חשמליים¹ הן אופניים רגילים, שאליהן מחובר מנוע חשמלי קטן, בהספק של בין 250-750 וואט, המסוגל בעזרת מצברים המותקנים בדרך כלל על הסבל להגיע למהירויות של בין 25-32 קמ"ש (במישור) ולמרחקים של בין 20-30 ק"מ (ככמות המצברים). תוספת המשקל של המצבר והסוללות נע בין 8-16 קילוגרם. אופניים חשמליים הן עדיין אופניים, כך שתמיד ניתן לדווש עם או בלי עזרת המנוע.

אופניים חשמליים מתנהגות בדיוק כמו אופניים רגילים. בטווח המהירויות ובמשקל שלהן (שהוא עדיין בעיקר משקל הרוכב). כלומר הסכנה ברכיבה על אופניים חשמליים זהה בעיקרה לזו שברכיבה על אופניים רגילים.

אופניים חשמליים מאפשרות לאנשים ללא כישורי רכיבה חזקים, או לאנשים החיים באיזור עירוני עם שיפועים גבוהים (חיפה, ירושלים) לרכב על אופניים ובכך להתנייד בדרך נעימה, לא מזהמת, ושאינה תלויה או תורמת ליצירת עומסי תנועה.

תקינה בעולם :

מסיבות אלה, הוחלט במדינות רבות ליצור תקינה המשייכת את האופניים החשמליים לקטגוריית הרכבים שאינם דורשים רשיון, כמו אופניים וקלנועיות אצלנו. התקנות שונות ממדינה למדינה, בקליפורניה² מדובר על 32 קמ"ש ו-750 וואט מנוע (1 כוח סוס למעשה), באנגליה³ על 25 קמ"ש, ו-250 וואט מנוע. באנגליה אף הוגדר הגיל המינימאלי הוא לרכיבה על אופניים חשמליות כ-14 שנים.

התקנות הללו גורמות להגברת השימוש בכלי רכב שקט, בריאותי - הן לרוכב והן לסביבתו - ושאינו תורם להגברת פקקי התנועה. ברור שישנם יותר משתמשים הן באופניים והן באופניים חשמליות במקומות בהם יש רשת של שבילי אופניים המובילה בין נקודות ראשיות באופן בטיחותי המופרד מכלי הרכב המהירים והכבדים יותר.

המצב בישראל :

החוק מאפשר לרכב חשמלי לסוע עד מהירות של 12 קמ"ש בלבד, מהירות הנקבעה עבור קלנועיות, שלהם סביר שכוון החוק מלכתחילה. עבור אופניים המהירות הנ"ל היא מגוכחת ולא שימושית.

ישנם בישראל מספר חברות המשווקות אופניים חשמליים בישראל- פרידמן, סקוטר סנטר, e-bike.co.il, scooterz.co.il.

בנוסף, ישנם הרבה סקוטרים - כגון ה-trekker, שהם רכבים חשמליים ללא פדלים, המורכבים ממשטח צר עליו עומד הרוכב ומחזיק בכידון בעל ידית גז וידית מעצור. לסקוטרים משקל ומהירות דומים לאופניים החשמליים (30 קמ"ש, 20-30 ק"מ טווח). לפי הכתבה הנ"ל ישנם אלפים בודדים שנימכרו מהדגם הנ"ל, וישנם עוד כמה כאלה באזור תל אביב והסביבה. מחירי השוק נעים בין 3000-6000 ש"ח.

דרושה תקינה :

תקינה מסודרת, של כל הרכבים החשמליים הקלים (אופניים חשמליים וסקוטרים) תתרום ליצירת שוק מסודר, עם תקנים מסודרים, ותגביר את השימוש ברכבים חשמליים קלים ולא מזהמים בערים הגדולות בישראל. הדרישה תסדיר את המצב הקיים בארץ, וחייבת לבוא במקביל למאמצים השונים להקים מערכת שימושית של שבילי אופניים בתל אביב והסביבה, ובשאר ערי ישראל. התקינה תוכל לתרום לשימוש בתחבורה חשמלית קלה בערים בהם ללא מנוע עזר חשמלי הדבר פחות ישים, כגון חיפה וירושלים.